



Lausunto

17.04.2019

MV/133/05.02.00/2018 1 (3)

Helsingin kaupunki / Kaupunkiympäristön toimiala
PL 10
00099 Helsingin kaupunki

Viite HEL 2017-011517

Asia **HELSINKI, Hallituskatu 1, katualue, asemakaavan muutos**

Museovirasto on perehtynyt 25.3 – 23.4.2019 nähtävillä olevaan asemakaavan muutosehdotukseen ja antaa lausuntonaan seuraavan.

Asemakaavamuutos koskee maanalaista rakentamista. Suomen Kirjallisuuden Seura ry (SKS) on hakenut asemakaavanmuutosta maanalaisen kirjavaraston rakentamiseksi toimitalonsa (Hallituskatu 1) yhteyteen. Suunnittelualue sijaitsee Helsingin kaupungin omistaman katualueen alapuolella SKS:n talon edessä Hallituskadulla sekä sivussa Ritarikadun itäreunassa.

Kaava-alue sisältyy valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön Helsingin Aleksanterinkatu (RKY 2009). SKS:n talo sekä Ritarihuone kadun vastapuolella on suojeltu sr-merkinnällä vuoden 1988 asemakaavassa. Varsinaiset suojelumääräykset on annettu suojelualuerajausta koskevassa merkinnässä seuraavasti: Alue, joka on historiallisesti, kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokas. Tällä alueella ei suojeltavaksi määrättyjä rakennuksia, rakennusten osia, aitoja, ulkoportaita, muistomerkkejä, puurivejä tai kiveyksiä saa muuttaa, purkaa tai hävittää, niin että kohteen tai sen ympäristön rakennustaiteellinen tai kulttuurihistoriallinen arvo vähenee. Tällä alueella on ennen rakennusluvan myöntämistä pyydettävä lausunto Helsingin kaupunginmuseolta ja varattava Museovirastolle mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Katualueen maanalaisen rakentamisen mahdollistavassa kaavaehdotuksessa varastotilaa osoitetaan 700 k-m². Sisäänkäynnit, poistumistiet ja tekniset liitokset sijoittuvat SKS:n kiinteistöön osoitteessa Hallituskatu 1. Tilan kaikki pysty-yhteydet edellytetään sijoitettavan korttelin 3 rakennuksiin ja poistoilma johdettavan rakennusrungon sisällä katolle. Tilojen louhinta, sijoittelu ja lujittaminen eivät saa määräyksen mukaan vahingoittaa olemassa olevia maanalaisia tai maanpäällisiä tiloja ja rakenteita. Kaavan valmistelussa ja ratkaisussa on lisäksi kiinnitetty huomiota siihen, ettei maanalainen rakentaminen vahingoittaisi ympäristön rakennuskannan perustuksia.

Suunnittelualueeseen maanpäällä rajautuvia kiinteistöjä koskeva, em. vuoden 1988 asemakaava on suojelutavoitteiltaan monin tavoin vanhentunut. Ajatellen esim. maanalaisen tilan rakennusaikaisia sekä pysyviä vaikutuksia mm. yhteyksien ja tekniikan osalta on otettava huomioon myös rakennusten arvokkaiden sisätilojen säilyminen, vaikka niitä ei ole suojelumääräyksissä erikseen yksilöitykään. SKS:n rakennuksessa on esimerkiksi arvokkaita restauroituja aula- ja salitiloja, joissa koristemaalatu pinnat ovat erityisen vaurioherkkiä.

Suunnittelualueen lähiympäristössä on muutoinkin poikkeuksellisen arvokasta rakennusperintöä, joka altistuu maanalaisten tilojen louhinnan aikaiselle tärinälle yms. vaurioittavalle vaikutukselle. Vaikka kaavamääräyksessä todetaan, että olevat tilat ja rakenteet eivät saa vaurioitua, on aiheellista vielä painottaa rakennusperinnön arvojen säilymistä. Asemakaavaselostuksessa on myös hyvä avata, minkälaisesta kulttuuriympäristöstä ja rakennusperinnöstä kaavan vaikutusalueella on kysymys. Vastaavasti tämä on otettava huomioon kaavan vaikutusten arvioinnissa. Kun hankkeella ei esim. todeta olevan vaikutusta kaupunkikuvaan kaikkien liittymien sijoittuessa olevaan rakennukseen, on kuitenkin otettava mahdollinen vaikutus suojeltuun rakennukseen.

Asemakaavan muutosalue sijaitsee kiinteän muinaisjäännöksen **Vironniemen Helsingin vanha asemakaava-alue** (*tunnus muinaisjäännösrekisterissä 1000006099*) alueella. Alueen vanhat kulttuurikerrokset ja rakennusjäännökset ovat muinaismuistolain (295/1963) perusteella suojeltuja. Asemakaavan muutosalueella Hallituskadulla ja Ritarikadulla on arkeologista potentiaalia entisillä tonttialueilla.

Kaavaa laadittaessa on huomioitava, että kiinteän muinaisjäännöksen päälle ei osoiteta sellaista maankäyttöä, jonka yhteydessä muinaisjäännöksen säilyminen vaarantuisi. Jos kuitenkin muinaisjäännöksen päälle tullaan kaavassa mahdollistamaan rakentaminen, tulee asiassa menetellä muinaismuistolain 13 §:n mukaisesti. Kaavaprosessin kyseessä ollessa järjestetään ennen kaavan hyväksymistä neuvottelu, jossa todetaan, että muinaisjäännös on mahdollista poistaa riittävien tutkimusten jälkeen. Neuvottelussa tulee olla mukana Museovirasto, kaupunki, maanomistaja sekä Helsingin kaupungin museo. Neuvottelusta tehdään pöytäkirja, joka liitetään kaava-asiakirjoihin.

Tutkimukset tulisi ensisijaisesti toteuttaa kohdealueilla jo kaavaprosessin aikana. Mikäli muinaisjäännökset tutkitaan pois jo kaavahankkeen kuluessa, ei niitä merkitä kaavaan lainkaan tai ne merkitään ainoastaan siltä osin kuin ne on säilytetty. Kaavaan voidaan myös tehdä kyseisen muinaisjäännöksen kohdalle oma määräys. Tällöin määräyksessä tulee todeta se, että kaavaprosessin aikana neuvottelussa on sovittu, että kajoaminen muinaisjäännökseen on mahdollista ja se, että tutkimukset tulee toteuttaa tiettyyn määräaikaan mennessä. Milloin yleisen tai suurehkon yksityisen työhankeeseen toteuttaminen koskee kiinteää muinaisjäännöstä siten, että siitä aiheutuu muinaisjäännöksen erityinen tutkiminen tai erityisiä toimenpiteitä sen säilyttämiseksi, on hankkeen toteuttajan korvattava tästä johtuvat kustannukset. Museovirasto antaa vielä lausunnon arkeologisten tutkimusten riittävydestä ja tutkitun alueen vapauttamisesta rakennuskäyttöön.

Asemakaavakartassa ja -määräyksessä on otettu huomioon tarvittavat arkeologiset tutkimukset. Kaavamääräystä ja -selostusta tulee tarkentaa 13 §:n neuvottelujen ja muinaisjäännökseen kajoamisen osalta joko neuvottelujen päätösten mukaisesti, mikäli tutkimuksia ei ole tehty ennen kaavan hyväksymistä.

Yhteyshenkilönne Museovirastossa on arkeologian osalta intendentti Sari Mäntylä-Asplund, puh. 0295 33 6290, sari.mantyla-asplund@museovirasto.fi.

Yli-intendentti

Helena Taskinen

Intendentti

Elisa El Harouny

Tiedoksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Helsingin kaupunki / Helsingin kaupunginmuseo
Sari Saresto, Helsingin kaupunginmuseo
Markku Heikkinen, Helsingin kaupunginmuseo

Investointien hallinta / Risto Seppänen

9.4.2019

Helsingin kaupungin kirjaamo
Kaupunkiympäristön toimiala
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 Helsingin kaupunki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Kymp/HEL 2017 - 011517

HALLITUSKATU 1 KATUALUEEN ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS (NRO 12590)

Olemme tutustuneet otsikossa mainittuun asemakaavaan ja asemakaavan muutoksen selostukseen.

Muutosalueella on useita Helen Sähköverkon käytössä olevia kaapelirakenteita sekä yksi katujakokaappi. Sijaintitiedon mukaan alueella on myös käytöstä poistettu 110 kV kaksoiskaapelirakenne. Käytössä olevien maanalaisten sähköverkon rakenteiden sijaintitieto on kaupungin ylläpitämällä sijaintikartoilla.

Helen Sähköverkko on kutsuttava kaapelisiirtojen suunnittelutyöhön ja työnaikaiseen valvontaan. Käytössä olevien sähköverkon rakenteiden siirtokustannuksista vastaa tilaaja aiheuttamisperiaatteen mukaisesti.

Helen Sähköverkko Oy:llä ei ole asemakaavan muutosehdotukseen muuta huomautettavaa.

HELEN SÄHKÖVERKKO Oy

Nieminen Jyrki
verkkajohtaja

Helsingin kaupungin kirjaamo
Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristön toimiala
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

KYMP/HEL 2017-011517, Hankenumero 5318_3

LAUSUNTO HALLITUSKATU 1, KATUALUE ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUKSESTA (NRO 12590)

Helsingin kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelu on pyytänyt lausuntoa Hallituskatu 1, katualue asemakaavan muutosehdotuksesta.

Asemakaavaehdotuksen selostuksessa todetaan asemakaavan muutosehdotuksesta mm. seuraavaa:

”Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee katualuetta, joka sijaitsee Hallituskatu 1:n kohdalla. Kaavaratkaisu mahdollistaa maanalaisen kirjavaraston rakentamisen kadun alapuolelle.”

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan seuraavaa:

Aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi. Asemakaavan muutoksen toteuttaminen edellyttää todennäköisesti katualueella sijaitsevien vesihuoltolinjojen siirtoja. Johtosiirrot tulee suunnitella ja toteuttaa hankkeen toimesta ja suunnitelmat tulee hyväksyttää HSY:llä. Johtosiirtojen kustannuksista vastaa hanke, kuten asemakaavaselostuksessa on todettu.

Lisätietoja antaa aluepäällikkö Saara Neiramo, puh. (09) 1561 3047.

Jyrki Kaija
vs. osastonjohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Kirjaamo Helsinki

Lähettäjä: Arppe Alexandra <Alexandra.Arppe@hsl.fi>
Lähetetty: maanantai 8. huhtikuuta 2019 14:01
Vastaanottaja: Kirjaamo Helsinki
Kopio: Assistentit
Aihe: Kymp/HEL 2017-011517

Hei,

HSL on saanut lausuntopyyntöön Hallituskatu 1 katualueen asemakaavamuutoksesta nro 12590.

HSL:llä ei ole asiasta lausuttavaa.

Terveisin,

Alexandra Arppe
joukkoliikennesuunnittelija
joukkoliikennejärjestelmät –ryhmä
joukkoliikenneosasto
HSL Helsingin seudun liikenne
PL 100, 00077 HSL
tel. +358 40 120 9140
alexandra.arppe@hsl.fi



helsinki.kirjaamo(a)hel.fi

Helsingin kaupunki
PL 2100
00099 Helsinki

Viite: Kymp/HEL 2017-011517, lausuntopyyntö 25.3.2019

**Lausunto asemakaavan muutosehdotuksesta, Helsinki, Kruununhaka,
Hallituskatu 1, nro 12590**

Helsingin kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelu on pyytänyt Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoa Hallituskatu 1, katualueen asemakaavan muutosehdotuksesta (nro 12590).

Uudenmaan ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta.

Asian on esitellyt ylitarkastaja Tuomas Autere ja ratkaissut alueidenkäyttöpäällikkö Brita Dahlqvist-Solin. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

TIEDOKSI

UUDELY: Anna Puolamäki, Henrik Wager

Tämä asiakirja UUELY/3629/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/3629/2019 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Autere Tuomas 29.03.2019 12:20

Ratkaisija Dahlqvist-Solin Brita 29.03.2019 12:24

28.5.2018

SEN/1116/2018

Helsingin kaupunki
Kirjaamo
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Senaatti-kiinteistöjen lausunto Helsinki Hallituskatu 1, katualue, asemakaavan muutos, osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Hallituskatu 1 katualueen asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut esillä 7.-28.5.2018.

Kaava-alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat tontit 91-1-1-4, 91-1-2-4, 91-1-2-5, 91-1-2-1, 91-1-7-8 ja 91-1-7-13 rakennuksineen ovat Suomen valtion omistuksessa ja Senaatti-kiinteistöjen hallinnoimia.

Senaatti-kiinteistöt toteaa, että Hallituskadun asemakaavan muutoksen suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä ja sen vaikutusalueella sijaitsee useita valtiolle strategisesti merkittäviä kiinteistöjä, joiden turvallisuuden varmistaminen on erityisen tärkeää. Kiinteistöjen turvallisuutta tullaan lähitulevaisuudessa entisestään kehittämään ja Hallituskadun liikenteen rajoittamista ja valtioneuvoston turvallisuuteen tähtäviä yhteystarpeita ollaan selvittämässä. Näistä tullaan neuvottelemaan erikseen kaupungin kanssa. Kaavan vaikutusten arvioinnissa on otettava huomioon kaavan ratkaisujen vaikutukset valtioneuvoston turvallisuuden kehittämisen kannalta. Nyt vireillä olevan kaavan suunnitteluratkaisuissa ei saa rajoittaa tai estää valtion rakennusten ja niihin liittyvän lähiympäristön turvallisuuden parantamista jatkossa.

Senaatti-kiinteistöille pyydetään tiedottamaan Hallituskadun asemakaavan muutoksen etenemisestä (senaatti@senaatti.fi).

Senaatti-kiinteistöjen yhteyshenkilö asiassa on kiinteistökehityspäällikkö emmi.sihvonen@senaatti.fi, p. 050 340 1408.

Helsingissä 28.5.2018
Senaatti-kiinteistöt
Ministeriöt ja erityiskiinteistöt

Simo Kariluoma
toimialajohtajan sijaisena

Helsingin kaupungin kirjaamo
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

HEL 2017-011517, Hankenumero 5318_3

HALLITUSKATU 1, HSY:N KANNANOTTO KORVAAVAN ASEMAKAAVAMUUTOKSEN OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMAAN

Sekä Ritarikadun että Mariankadun puolella sijaitsee käytössä olevia yleisiä vesihuoltolinjoja, jotka tulee huomioida kaavoituksessa ja rakentamisen aikana.

Yhteyshenkilönä toimii alueinsinööri Roosa Silaste, puh. 050 5150 864.

Saara Neiramo
yksikön päällikön sijainen

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.



Lausunto

03.05.2018

MV/133/05.02.00/2018 1 (1)

Helsingin kaupunki / Kaupunkiympäristön toimiala
PL 10
00099 Helsingin kaupunki

Viite HEL 2017-011517

Asia **HELSINKI, Hallituskatu 1, katualue, asemakaavan muutos**

Museoviraston ja maakuntamuseoiden välisen yhteistyösopimuksen mukaisesti Helsingin kaupunginmuseo antaa asiasta lausunnon.

Yli-intendentti

Helena Taskinen

Intendentti

Elisa El Harouny

Tiedoksi Helsingin kaupunki / Helsingin kaupunginmuseo
Sari Saresto, kulttuuriympäristöpäällikkö, Helsingin kaupunginmuseo

Kirjaamo Helsinki

Lähetäjä: Kantokari Petteri <Petteri.Kantokari@hsl.fi>
Lähetetty: 24. huhtikuuta 2018 14:49
Vastaanottaja: Kirjaamo Helsinki
Aihe: HEL 2017-011517 / ILMOITUS HALLITUSKATU 1:N KATUALEEN
ASEMAKAAVAMUUTOKSEN VALMISTELUN ALOITTAMISESTA

Hei,

Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymällä ei ole lausuttavaa Hallituskatu 1:n katualueen asemakaavan muutoksesta. (OAS 1357-00/18, hankenro 5318_3)

Ystävällisin terveisin
Petteri Kantokari

Petteri Kantokari, joukkoliikennesuunnittelija
Joukkoliikennesuunnitteluosasto,
linjasto- ja aikataulusuunnittelu
Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymä (HSL)
PL 100
00077 HSL
käyntiosoite Opastinsilta 6 A, 3. krs
gsm +358 (0)40 179 2355
www.hsl.fi
